

Bilaga 2

Utvecklingsplan för kostverksamhet

Nulägesbeskrivning kring kost och nutrition i Hässelby-Vällingby

Maten är en viktig fråga för att den enskilde individen ska uppleva god kvalitet och må bra. Samverkan mellan olika yrkesgrupper och nära samarbete med landstinget är grundläggande för att sätta individens behov kring mat och måltiden i centrum och tidigt upptäcka och vidta åtgärder vid exempelvis undernäring.

Bakgrund kring kost och nutrition

Inom Stockholms stads äldreomsorg finns sedan 2007 en kostpolicy. I Hässelby-Vällingby har utvecklingsarbete kring mat och måltider pågått sedan januari 2008. Utöver utvecklingsarbete i form av projekt har legitimerad dietist och kostekonom arbetat med upphandlingar, medverkat vid verksamhetsuppföljning samt arbetat med system för egenkontroll och utbildningar kring nutrition, mat och måltider.

I och med det tidigare avslutade projektet "Matglädje inom hemtjänsten" har de kommunala utförarna fått möjlighet att utbilda medarbetare samt kostombud, bland annat i matlagning och kring äldres behov av näring. Hemtjänsten har dokumenterade rutiner och arbetsbeskrivningar samt informationsmaterial om mat och måltider. Forskning visar att undernäring är vanligt bland äldre i Sverige. För att förebygga detta har hemtjänsten skrivna rutiner samt startat upp ett samarbete med primärvården med att identifiera, utreda och behandla personer med risk för undernäring.

Skolörtens vård- och omsorgsboende har gjort stora satsningar för att få bra mat och måltider genom projektet "God mat på Skolörten". Bland annat har de öppnat en restaurang där professionella kockar numera tillagar mat från grunden. Personal och kostombud fick utbildning kring mat och måltider för att utveckla kompetens och arbetssätt. År 2009 skapades rutiner för att identifiera och behandla boende med undernäringstillstånd och under 2010/2011 implementerades rutinerna genom att legitimerad dietist gav handledning och utbildning till vård- och omsorgspersonal. Det framkom att många äldre hade problematik kring kost och nutrition därför har mycket arbete lagts ner under 2010/2011 för att säkerställa att dietisten kan göra nutritionsbehandlingar samt att dokumentera detta på ett säkert sätt i de fall sjuksköterskans kompetens är otillräcklig.

Plan och mål för fortsatt utvecklingsarbete i kost och nutrition

Hässelby-Vällingby koncentrerar fortsatt arbete inom nutrition, mat och måltider till att på sikt skapa bra samverkan mellan olika aktörer med individen i centrum. Undernäring bör, i den mån det går, att förebyggas och upptäckas tidigt och i förekommande fall måste undernäring behandlas både för enskilda i ordinärt boende samt på vård- och omsorgsboenden.

På vård- och omsorgsboenden kan undernäringsproblematik upptäckas och behandlas tidigt genom befintliga rutiner samt att dietist nutritionsbehandlar och samverkar med övrig personal på boendegenomgångar.

För att förebygga undernäring hos personer äldre än 65 år inom ordinärt boende krävs ett bättre samarbete och tydligare samverkan med primärvården. Ett samarbete med primärvården samt rutiner för detta finns i dagsläget vilket kan behöva revideras. Tillsammans med CEFAM, *Centrum för allmänmedicin*, kommer Hässelby-Vällingby under 2012 att ytterligare fördjupa samverkan med de lokala vårdcentralerna. Syftet är att vidareutveckla och sprida former för samverkan genom tydlig ansvarsfördelning och dokumenterade rutiner för kommunikation mellan distriktssköterska, hemtjänst och biståndshandläggare, när det gäller att tidigt upptäcka och vidta åtgärder vid undernäring. Arbetet görs tillsammans med CEFAM, vilka kan vidareutveckla de verktyg som tagits fram under deras tidigare projektsamarbete med Östermalm stadsdelsförvaltning.

Dokumentering och uppföljning av utvecklingsarbetet

Dokumentering och utvärdering när det gäller att vidareutveckla och sprida former för samverkan genom tydlig ansvarsfördelning och nedskrivna rutiner för kommunikation kommer att ske tillsammans med CEFAM.

Genom att utvärdera och följa upp arbetet ska äldreomsorgen kunna utröna vilka rutiner som ska användas för att på sikt säkra god kvalitet för kost- och nutritionsarbetet i stadsdelen.

Kompetens kring nutrition, mat och måltider

Inom stadsdelen har det sedan 2008 funnits specialistkompetens i form av legitimerad dietist, vilken arbetar övergripande med mat och måltider inom hela äldreomsorgen. Från och med 2011 kan dietisten även stödja äldreomsorgens verksamheter på plats nära individen med individuella nutritionsbehandlingar.